

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉNEZ
czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde Áron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Havi emlékeztető: szeptember. — A budapesti gyümölcs- és konyhakertészeti kiállítás. F. S. — A kendi-lónai uradalom. Várady Géza. — Egyveleg: Monostori alapítványi és szabadhelyek. Gyümölcsbazarunk. Phylloxerabizottság. Phylloxera Szilágyban. Orsz. méhész-egylet közgyűlése. Budai vinczellérképezde. — Vidéki gazd. tudósítás: Szentmikály. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetés.

Havi emlékeztető.

Szeptember.

Ház és udvar. Cséplés folytatva bevégezendő. Gabonarostálás megkezdetik; vetőmagul, eladásra és házi fogyasztásra szükséges gabonamennyiséget külön-külön kell elhelyezni.

Jászlak rendbe hozatnak. Minden építés és épületjavítás megszűnik.

Törökbuszakasok (górék) kijavítandók.

Szántóföld. Az őszi vetés megkezdetik. Példabeszéd, hogy kinek kisasszonynapra nincs zöld vetése, az nem jó gazda.

Köles, muhartakarmány és törökbuza-tarlók feltöretnek. Burgonyát kiszedjük. Törökbuza-töréshez beszállításhoz egész erővel fogunk.

Törökbuszaszár levágandó. Az éretlen törökbuszacsovék az érettektől elkülönítendőek.

A termett tök fagymentes helyre hozandó.

Zöld trágyának vetett növények, lehangerezés után, alászántatnak.

Rét és kaszáló. A sarjut lekaszáltatjuk és gondosan megszáritva, felgyűjtjük. Ha a nagy harmat teljes megszáradását akadályozná, árpaszalmával felrázva, kazalba vagy boglyába rakható.

Luczernát, baltaczimet, angol perjét mesterséges kaszálóknak e hó elejével tisztán, minden védnövény nélkül elvethetjük; szárazfekvésű talajon az őszi vetés sokkal előnyösebb a tavaszinál.

A luczerna 3—4-ik kaszálásának ideje bekövetkezik, mielőtt a dór lefagyasztaná.

Fűz, nyár, kőris, éger, szilva leveles galyai téltakarmányozásra most botoltatnak le.

Évelő réteken mindenféle giz-gaz bojtortján, lapu, gilicetövis irtása megkezdhető.

Allattenyésztés. Jármas ökrök már istállóra szorulnak.

Száraz időben gulya, ménes a réteken, kaszálókon és a törökbuszatarlókon jól éri magát.

E hónap végén a bikák a tehéngulyától elkülönítetnek; ugyanezen időben bekövetkezik a csikóválasztás. Választáskor a csikók elegendő zabbal, zabos búkkönnnyel vagy luczernával élelmeztetnek. Tiszta fekhely és vakarás el ne maradjon. Tavaszkor fedezett kanczák egyenként próbamen alá bocsátandók, hogy vemhességük megállapíthatassék.

Minden fogatlan vagy hibás juh kiveretik és eladásra kerül. Kíméletes mustrálás a tenyésztőnek érzékeny kárt okozhat.

A juhok tejelése megszűnik. A kosok némi abrakban részesülnek, hogy üzetés idején jó erőben legyenek, hasonlóan a kanok, mielőtt a koczák közé bocsátatnak, naponta kétszer törökbuza-adagban részesülnek, mely élelmezés az egész működési időre kiterjed.

A kanoknak agyaruk kitördeltetik, mielőtt a koczák közé bocsátatnak, nehogy egymással tusakodva, veszélyes sérüléseket okozzanak.

Szőlő. A harmadik, esetleg negyedik vagyis lágyszemre kapálást végrehajtjuk. A madarokat csörgetéssel és lövéssel ijesztgetjük, kivált a kora reggeli és estéli órákban, mert ilyenkor leginkább keresik a szőlőket. Ha a gerezdek rothadni kezdenek, a hibásak lehetőségig eltávolítandók.

Pincze. A szüretelő edények u. m. kádak, puttonok, hordók, sajtó stb. pontosan megvizsgálandók és előkészítendőek; dohos és penészes hordónak legbiztosabb gyógyszere a fejsze és tűz; az új hordókat előbb kiforrázzuk, azután tiszta vízzel minden 3—4 napban megtöltve, addig áztatjuk, míg a víz teljesen szintelen marad bennök, 14 napi áztatás többnyire elegendő; új hordóba csak is mustot teszünk, ó bornak mindig már használt hordót adjunk, különben szint vált és fanyar igt kap.

Gyümölcsös. Az őszi gyümölcs legnagyobb része most érik, mit úgy tudunk meg biztosan, ha a gyümölcsöt a fán száránál fogva megsavaráv, a fától könnyen elvált, akkor biztosak lehetünk arról, hogy a gyümölcs meg van érve. Ekkor a gyümölcsöt egyenként gondosan le kell szedni és száraz, szellős helyre

elrakni. Elhelyezés előtt szükséges a gyümölcsöt rakásba rakni és úgy hagyni, míg egészen ki nem izzadt; ha ez megtörtént, a gyümölcsöt egyenként jól megtörölgetjük és úgy rakjuk el; így kezeve tovább eláll, romlás nélkül.

Az elpusztult gyümölcsfák gondosan eltávolítandók. Az őszi gyümölcsfaütlethez a gödrök kiasandók és ha a föld rosz minőségű volna, javítani kell jó föld hozzá keverésével.

Faiskola. Cseresznye, szilva, dió magvetésre a vetőiskolát felásatjuk és ágyásokra osztjuk. Ha a vető iskola talajában vagy közelében nagyon sok egér lenne, szükséges a vetendő magvakat hamuval keverni vagy mészvízbe áztatni és csak azután elvetni, mivel így az egerek nem szívesen nyulnak hozzá. Faiskolai fontos teendő e hónapban a leltározás; különös gondot kell fordítani az eladaudó fák mennyiségének pontos megállíttására.

Konyhakert. Legfőbb teendőink e hónapban a veteménymagnak szedése, tisztogatása és osztályozása, ha mindez megtörtént, a mag száraz és szellős helyre elteendő. Különös gondot kell a gyomirtásra is fordítani és nem szabad engedni, hogy magozzék, hanem ez előtt ki kell gyomlaltatni vagy kapaltatni.

A spárgaágyak kapálására és tisztántartására kiváló gondot kell fordítani. Ha a spargya hogódi egészen pirosak, azok magvait azonnal el lehet vetni vagy pedig ki kell mosatni, szárazszítani és így még ősszel vagy tavasszal elvetni.

A borsó és paszulytól felszabadult ágyások trágyázását és felásását végeztessük el és azokba spenót, murek petrezselyem, tarlórépa vehető vagy pedig téli salátát ültethetünk. Az eper-ültetés és ujtásnak most van az ideje. Az ágyások körül-szerelvezését szamócza, bécsi csombord, izsóp, párhagyma és zsályával most kell megtenni. A ezeller utolsó kapálása, levelezése és a felső gyökereitől való tisztításának most az ideje. A keverék trágyadombok megforgatását és ha száraz, megöntözését nem kell elmulasztani. A felül kamrák és pincékbe homokot kell hordani a vetemény elrakásához. Száraz mohát és faleveleket kell gyűjteni a növények elrakása és csomagolásához, hogy annak idején készletben legyen.

Díszkert. A virágmagvak gyűjtése folytattatik. Azon nyári virágágyások, a melyben a virágok elfonnyadtak, felásandók és a virághagymák elüllesztésre előkészítendők. Vethető még ezen virágágyásokba Delphinium, vagy ültethető Viola tricolor, Silene stb. Korai hagymás növények u. m. Jácint, Tacett, Narciss, Tulipán stb. hagymái beszerzendők és korai tenyésztés végett cserepekbe ültetve, a földbe el kell azokat 1-2 láb mélyre ásni. A magról nevelt évelő növények kiültetése és a virágtoévek szétosztása folytattatik. A hónapos és a legtöbb nemes rózsafajt dugványozás vagy homlítás által szaporíthatjuk. Az alvó rügyre szemzett és kihajtott rózsák visszacsipetnek, hogy az alvó rügyvek megerősödjének.

Méhészet. Ha a nyár folyamán jól megfigyeltük, hogy mely méhkasaink voltak legelőnkebbek és megjegeztük, hogy melyek bírnak friss királyonóval, most már könnyen megválaszthatjuk a megtartandókat, betelelendőket; hozzá járul elhez, hogy a kiválasztottak kedő népesek legyenek és hogy legalább 9-12 kilo mőzzel bírjanak, a melyet áttelelni képesek lesznek. Tulságosan kövér kasokat nem célszerű teleltetni; ilyeneknek mézét elárassítjuk, méhét pedig valamely életrevaló kovésbé népessel egyesítjük.

A 9-12 kilonát kevesebb táplálékkal bíró, különben elég népes családokat e hó első felében látjuk el kedő mennyiségű mőzzel, még pedig lehető kevésszer és ilyenkor nagyobb adagokat nyújtva, hogy a királynok fiasítására ne ingereltessek. A mez tisztaságára erősen ügyeljünk és a mennyire csak lehet, nyár elején gyűjtött ákác- vagy hársmezzel segítük méheinket. Az etetést semmi esetre se halasszuk későbbre, mert ekkor gyak-

ran nem képesek a méhek a sejteket befedelezni, az megsavanyodik és tavaszfelő hasmenést okoz; e miatt méheink azóta pusztulni szoktak.

Arra is ügyeljünk, hogy a halálfejű szender (Acirentia atropos) ne férközhessék kaptárainkhoz, mert nagy méztolvaj és pusztító, ez okból a röplyuk lehet ugyan 3-4 centimeter hosszú, de magasabb ne legyen, mint a hol egy méh akadály nélkül ki se járhat.

Erdészet. Csekély kivétellel ugyanazon teendők fordulnak elő, mint augusztus havában: a földhasználat szünetel, a mellékhasználat a szárazfák kijelelésére szorítkozik. Csupán az erdővédelemnél fordul elő nagyobb teendő, hol a mult haviakon kívül, a fatolvajlásokra is nagyobb gond lesz fordítandó. A vadászat e hónapban a szarvas-, dām és őztehén, fajdkakas és fajdjérce kivételével, minden másnemű vadra kiterjeszhető. —

A budapesti gyümölcs- és konyhakertészeti kiállítás.

(F. S.) A magyar országos gazdasági Egyesület kétségkívül nagy hálára kötelezte hazánk termelőit, midőn a fenti kiállítás megtartását elhatározta s annak határidejét — számba véve az általános óhajokat — october közepére kitűzte.

Az „Erdélyi gazda“ ugyan teljtartalmulag közölte a részletes programot (lásd a 29-ik számban), de mindamellett érdekesnek találjuk e tervezetet tüzetesebben megbeszélni; részint azért, mert több olyant foglal magában, a mi nálunk új; részint azért, mert igénytelen nézetünk szerint egy vagy más tekintetben kifogás alá esik!

A mi mindenekelőtt a csoportbeosztást illeti ez a következő: Gyümölcs üde állapotban, Konyhakerti termények üde állapotban, Gyümölcs eltartásra kikészítve, Konyhakerti termékek eltartásra kikészítve, Kerti magvak, Kertészeti eszközök és Kertészeti taneszközök.

Ezen csoportokhoz, melyeknek felállítását csak helyeselni lehet, részünkről még kettőt csatoltunk volna: egy oktatót és egy mulattatót.

Az oktató alatt értjük a mag- és faiskolák termékeit: az alanyt különböző fajában és korában, a csemetét kiültetve a faiskolában, valamint az oltás és szemzés, egy szóval a nemesítés példányainak bemutatását. Ezen élő fászkák tehettek volna legékesebb bizonyosságot arról, hol? minő állapotban? van nálunk a fanevelés fontos ügye; mert hogy a gyümölcstenyésztés országos és általános felvirágzásának előmozdítására a minél több és minél jobban kezelt faiskola szerepel, mint főtényező, az úgy hiszem bizonyításra sem szorul. Hibául kell tehát kitennünk egy ilyenmő csoport kihagyását és reméljük, hogy ujabbi alkalommal: egy második országos gyümölcs-kiállításon ott fogjuk találni az őt megillető helyen a vadonczés faiskolát is!

De emlíettük azt, hogy egy mulattató csoportról is gondoskodtunk volna s ez nem más, mint a szoba-kertészet, mely míg a nagy közönséget a tárlat látogatására édesgeti, mint dekoratív anyag is megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az egyhangu alma-körte tányérsorok között.

A szoba-kertészet Budapesten életrevaló kertészek és ügyes dilettánsok által nagyon szépen lehetett volna képviselve az összbemutató nagy előnyére, a látogatottság fokozására s így a kiállítási pénztárnak sem hátrányára.

A jutalmak aránylag elég bőkezűséggel vannak megállapítva, a mennyiben, ha jól számítottunk, összesen 11 arany, 14 ezüst és 14 bronz állami érem; — 3 arany, 3 ezüst és 5 bronz egyleti érem, végre 110 darab 10 frankos arany áll rendelkezésre. Ha e summát magában véve elég tekintélyesnek látjuk is, annak felosztását nem mindenben tartjuk helyesnek. Így például hibásnak véljük azt, hogy a kivitelre alkalmas körte- és almával ugyanazon jutalomban részesül az egyéb exportgyümölcs. Miután szőlőt kiállítani nem szabad, ez az egyéb friss gyümölcs nem lehet más — t. i. october közepén, a midőn a tárlat megnyílik — mint dió, mogyoró vagy gesztenye; hogy pedig ennek kereskedelmi fontossága és értéke jóval hátrább áll, mint az alma-körtéé, az alig lesz kétségbe vonható! Épen oly hibás azon intézkedés, midőn a jelesebb alma- és körtegyűjtemény csak úgy van a program szerint díjazva, mint az „Egyéb gyümölcsből legteljesebb, helyesen elnevezett gyűjtemény“; mert mi ugyan nagyon szépnek tartjuk, ha valaki 50–60-féle — mogyorót állít elő és mutat be; — de hogy ez messze elmarad hasznosságában és becsében 50–60-féle almától vagy körtétől, azt tán még a laikusnak sem kell hosszasan magyarázni.

Reméljük azonban, hogy a praxis, illetőleg a jury segít e visszasságon és az egy csoportban rendelkezésére álló díjakat legjobb belátása szerint és tekintet nélkül ezen indokolatlan korlátozásra fogja kiosztani.

Az eltartásra szánt gyümölcs és konyhakerti cikkeknel a program nem választja el a gyári s magántermelést, vagyis a kereskedelmi s házi előállítását; — pedig ez óriási különbség, a kettő egymással teljességgel nem, hanem mindegyik csak a maga körében versenyezhet. Itt is majd esetleg a jurynek kell közbelépni, külön díjat szabván a gyári és külön a házi ipar részére.

A kerti magvak és kertészeti eszközök jutalmazására nincs egyéb lényeges megjegyzésünk mint az, hogy a program kiköthette volna, miszerint csakis saját termelésű, illetőleg készítésű tárggyal lehet versenyezni, hogy itt is a közvetlen termelő védelmet nyerjen a csupán összegyűjtő kereskedővel szemben. Igaz, hogy a jury ezen is segíthet, de a kiállítóknak joga van — akár termelő, akár kereskedő — előlegesen tudni: minő alapfeltételekhez van kötve a verseny? —

Örömmel látjuk a programból, hogy a gyümölcsészet buzgó barátja és avatott művelője Hajós József négy külön díjat tűzött ki, mindegyiket 5 tízfrankos arannyal a legszebb Sikulai, Szercsika, Török Bálint és Batul almára; reméljük e két utóbbira erdélyrészi termelőink is fognak számosan és sikerrel versenyezni.

A bejelentési határidő szeptember hó 9-én jár le s részünkről is melegen ajánljuk t. termelőinknek, hogy e

terminust pontosan tartsák meg, miután különben a szükséges hely biztosítása alig lesz lehetséges, mert a részvét országszerte a legnagyobb mértékben mutatkozik. Most van évek óta először módunk erdélyi jeles gyümölcsünket nagyobb közönség elé vinni, egy új és központi piacon méltányos vevőknek bemutatni — ne engedjük felhasználatlanul elmúlni e kedvező alkalmat, hanem ragadjuk meg egész eréllyel, erős kitaró akarattal!

Az első csoportnak főleg három osztálya az, mely a küzdőterre szólit: „A legteljesebb és helyesen elnevezett alma vagy körte gyűjteménye“, tehát a pomológiai tanulmány gyakorlati példányainak szánt collectió, eltekintve az illető gyümölcs becsétől; — „A kivitelre vagy eladásra alkalmas alma vagy körte“, melyben egyenként, vagy okszerűen vegyült egyszerre érő fajok mutatandók be, — minden kiállítványból legalább 10 kilogramm — a hol Batul, Pónyik, Szász pap, Török Bálint, Gyógyi stb, valamint számos jeles körtékkel versenyezhetnek; — végre „A legjelesebb alma vagy körtefajták“, a hol csak szemenszedett, minden tekintetben kitűnő fajok foglalhatnak helyet.

Ugy tudjuk, hogy hazarészünk gazdasági egyletei közül egynehány a kiállítás érdekében már működni kezdett és nagy örömünkre szolgálva, ha mielőbb constatálhatnók, hogy Erdély méltóan lesz Budapesten képviselve! —

Legfontosabb intézkedése a programnak kétségkívül az, mely a bíráló bizottság megalakulását october 12-ére tűzvé ki megállapítja, hogy „a jury munkálatait october 14-én estig befejezi, úgy, hogy a kiállítás megnyitásának napján reggeli 9 órakor az odaitélt kitüntetések az illető kiállított tárgyak felett láthatóvá tehetők.“

A nagy közönségre egy tárlat látogatása csak akkor lesz első sorban tanúságos és hasznos, ha mihamarább értesülhet arról, hogy a számtalan tárgyak halmazában a szakértők ítélete szerint melyek a kiválók! Mindenkinek módja és alkalmá van saját nézetét e kijelentéssel összehasonlítani, mérlegelni s még a netáni reklamációnak is — feltéve hogy az nem sértett hiúságból ered, hanem valódi alappal bír — ekkor van leginkább ideje nyilvánulni és érvényesülni. A bírálatnak a megnyitás előtti eszközése csupán egy hátránnyal bír: avval t. i. hogy a tárlat elveszti üdőségének jellegét és kisebb-nagyobb mértékben összekuszálva fogadja közönségét, de ezen is, ha a rendező bizottság gondos, vagy a mi legjobb, ha a kiállító maga jelen van és „rezerva anyaggal“ rendelkezik, sokat lehet segíteni; úgy, hogy az eljárás előnyei, jóval felülmúlják ezen hátrányt. Az előleges bírálat azonban csak úgy és akkor lehetséges, ha a pontos beküldésnél fogva a kitűzött fizikai idő a bírálatra tényleg fenn is marad; — azért felette kívánatos, hogy a záros határidőn túl érkezett tárgyak el ne fogadtassanak, vagy — ha már bemutatásra kerülnek — legalább semmi szín alatt meg ne bíráltassanak! Lesz-e, jobban mondva lehet-e majd a budapesti jury mindenkivel szemben, személyválogatás nélkül ily szigorú, —

azt nem tudjuk, de ha igen: mi leszünk az elsők, a kik nekik ösztöntéa gratulátunk! —

Kívánatos volna még egy a látogatók, mint a szállítandó tárgyakra nézve vasuti díjkedvezményeket kieszközölni, mert bár a rendező Egyesület eléggé meg nem hálálható nagylelkűséggel a kiállítóktól térdiját nem kíván, sőt az elhelyezésre szolgáló asztalok és állványokról is díjtalanul gondoskodik; mégis a távol vidékinek annyi költséget fog okozni a kiállítás, hogy minden ebbeli engedmény a legnagyobb elismerésre számíthat. És ha egyesek erejét a kiadás mindamelllett túlhaladja, azok álljanak össze csoportokba, de legyenek ott mindnyájan, kik a hazai gyümölcs-tenyésztés felvirágozásán és előmozdításán ernyedetlenül buzgólnak. —

A kendi-lónai uradalom.*)

Ezen, a Szolnok-Dobokamegyében fekvő s Kolozsvártól három óra járásnyi uradalom mltszs özv. gróf Teleki Miksáné urnő tulajdonát képezi, ki tapasztalataink céljából uradalmá megsejmlélését megengedni kegyeskedett.

Junius 5-ikén kora reggel utra kelve, haladtunkban örömmel alkotgattuk képét magunkban egy szakképzett egyének tapasztalt vezetése alatt álló gazdaság berendezése és kezelésének. Kendi-Lónára érkezve tek. Horváth Bertalan jószágigazgató ur fogadá kis csapatunkat s rövid pihenő után bemutatá a gazdaság térképét s ismertette a gazdaság viszonyait, mely közlemények szemlének megkönyvitésére nem kis befolyással voltak. A grófi parkban elköltött villás reggeli után nemsokára szemlének kezdetét vette tanáraink és a jószágigazgató ur vezetése alatt, ki szakszerű magyarázataival s hozzá intézett kérdéseinkre adott szívélyes felvilágosításával ismereteinket gyarapítani törekedett. Tanulmányunk eredményét a következő sorokban vonhatjuk össze:

A kendi-lónai uradalom kiterjedése 1700 kat. holdat tesz ki. Művelési ágak szerint van: 600 hold szántó, 200 hold kaszáló, 500 hold legelő, 400 hold pedig részint legelő, részint kaszáló gyanánt használtatik. Művelési ágainak aránya %-ban: szántó 35.2%, kaszáló 11.3%, legelő 52.9%. Az uradalom kedvező helyzeténél fogva egy a növénytermelési mint az állattenyésztési ággal kiterjedt mérvben foglalkozik. Tekintve, hogy a tagosított állapotnak még csak 3 év óta örvendhet, az ezen alapon tett javításokat célzó intézkedések s a belterjesség felé haladást jelző átalakítások nem kis mértékben valának felismerhetők.

A gazdaság három völgyben fekszik s az itt eke alatt álló területeken 3 vetés-forgás üzetik. Az egyik egy 8-as váltó forda 200 holdon a következő berendezéssel:

1) zöld ugar,** 2) repeze, 3) buza, 4) tengeri,* 5) árpa, 6) lóher, 7) lóher, 8) búza. A táblák 25 holdasok.

Három nyomásu rendszerben kezeltetik 300 hold 3 táblán: 1) ugar,** 2) őszi (rozs), 3) tavaszi.

Négyes nyomás alatt áll 100 hold, 25 holdas táblán: 1) ugar,** 2) búza, 3) más kalászos, 4) tengeri. A fordákon kívül van 50 hold, melynek fele luczernásnak, fele répa vagy más termény termelésére használtatik.

A gazdaság trágya szükségletét illetőleg a 8-as váltó forda által igényelt mennyiség a rendszeren kezelt istálló trágyával fedeztetik, a többi területek pedig a legeltetési idő alatt juhokkal és szarvasmarhakkal trágyáztatnak.

A gazdaság ígás ereje áll 15 négyes ökröfogatból és 3 hármás lófogatból, mely utóbbiak azonban inkább az udvar körüli munkákat végzik. Az ígás ökrök mind erőteljes jó karban levő fiatal állatok; az elvénültek felhízalva eladatnak s az így támadt szükséglet saját tenyésztés útján fedeztetik.

Kézi erő szükségletéről egy van gondoskodva, hogy az uradalom tart 40 cigány családot, kiket gabona járandósággal lát el s a kik ezért s még bizonyos napi díjért minden időben munkára kiállani tartoznak. Nagyobb munka idején pedig például aratáskor az uradalom szerződéses aratókat hozat Székelyföldről, mely uton egy kereszt learatása 10 krajczárba kerül.

Gépekben a gazdaság nem szűkölködik, melyek egy külön gépszímba elhelyezve, jó gondozásban részesülnek. Láttunk itt több 3 testű ekét, melyek keverésnél és mag alászántásnál használtatnak; egy Zimmermann és egy Sack-féle vető gépet, egy régibb és egy újabb szerkezetű Valtér-Wood-féle kaszáló gépet stb. A faekék már, égebben vaskékké lettek feleserelve s ezeknek farészzeit az uradalmi kerékgyártó készíti, a vas részt pedig hozzadják és háziag összeállítják az ekéket, mi által nem megvetendő összeg takarítottatik meg.

Gabona tisztítására használatban vannak Bakker és Vidacs-rosták, osztályozó henger, zab és konkoly választó. A gépek nagyobbára Moszkovics budapesti gép-import üzetéből vannak beszerelve.

A szériüskert egészen külön áll a majortól s itt vannak a csür, tengeri görök és szekérszínök feállítva. A kazlak felállítására kőből van az alap készítve s a gazdasági épületek is mind kőből vannak építve, egyszerűen, de a célnak teljesen megfelelőleg.

Az állattenyésztést illetőleg, Kendi-Lónán a legelőknék minden állatnem számára alkalmas voltánál fogva, mind a négy tenyészággal találkoznak. A szarvasmarha tenyészlet áll 50 drb. tehénből, mely tenyészanyag vegyes származásu, a mennyiben a tehének részint a mező-hegyesi állami gulyából, részint gróf Károlyi Györgytől és a Teleki-féle nagy-sármási gulyából, részint pedig az erdélyi vásárokon lettek beszerelve s ezekre mezőhegyesi bika használtatik. A tenyészlet, mely igen nagy áldozattal lett összeállítva, szakértőlemmel kiválasztott nagy testű, szép állatokból áll; a cél: tenyészállat eladás és ígás ökrök nevelése s általában pedig egy oly törzs létrehozása, mely méltán kiérdemelje majd a „kendi-lónai“ elnevezést. A tehének egy részét fejk is, míg a nagyobb részt csak a borjak szoptják meg el nem rugnak. Meddőség 8%; szaporodás volt a

*) A monostori m. kir. gazd. tanintézet idei Értesítőjéből.

jelen évben 45 tehén után 41 borju, fele bika, fele üsző. Bélyegzés az egy éves korban eszközöletik.

Azon czélból, hogy a tenyész állatok tartása által igényelt tetemes költségek némileg megérintessenek, a teheneket szükség szerint jármozzák is.

A lótenyésztés még csak a kezdetlegesség fokán áll, a mennyiben csak 3 év óta lett szervezve az anyag s egy határozott tenyészczél kitűzve, a mely szerint jó kötésű s kiadó lépésű igás s a nemesebb kanczák után jó hintós lovak nyerésére törekednek.

Az állományt 13 drb vegyes származású, hosszú és mély testű, erőteljes anyakancza képezi, melyek egy az államtól kibérelt televér angol ménnel (Ostreger) fedeztetnek. Egy kancza fedeztetése 20 forintba kerül. A 13 kancza után jelen évben nyeretett 13 csikó, még pedig 7 mén és 6 kancza. Az anyakanczák szintén igára is használatnak.

Kendi-Lónán a juhtenyésztés is kiterjedt mérvben üzetik, melyet indokoltá tesznek a juhok kiválóan megfelelő szárazabb és magasabb fekvésű legelők. Az állomány 1000 drbot tesz s ebből van 500 drb. tenyészállat és 500 drb. bárány. A tenyészanyagot a közönséges erdélyi raczka juh képezi, mely Abrudbánya vidékéről lett beszerezve.

A huzamos időn át folytatott gondos tenyésztés kifolyása képpen a nyáját főleg az egyformaság és a szép nagy test jellemzi. Több év előtt javítás czéljából a Lincoln kosokkal való keresztezést is megkísérelték, de eredmény nem mutatkozván, abban hagyatott.

Az állomány két nyájra van felosztva; az egyik tisztán fehérekből, a másik tisztán feketékből áll, a mi a gyapju kezelését is nagyon megkönnyíti. Tenyészczél: a tej- és gyapju termelés. A tejből 2-féle sajt készül, u. m. közönséges és az u. n. „kendi-lónai sajt“, mely Kolozsvárt s más városokban különként 70 krral értékesítetik. A juhász minden fejős juh után 7 kilo sajttal beszámolni tartozik s a mit azon felül bead, azt az uradalom különként 10 krral fizeti. Ez által éretik el az, hogy a juhász, mintegy önhasznát keresve a juhokat mindig jól kifejti s a sajt készítésre nagyobb gondot fordít, a mi az eredményre nézve nem egészen közönyös. Összesen és átlag egy juh után 7.5—7.7 kiló sajtot számítanak, 8 liter tej ad egy kiló sajtót.

A juhoknak legnagyobb ellensége: a mételey és szálféreg itt alig lép föl, ha a környékben a legnagyobb mérvben pusztít is; mi az igen kedvező legelőviszonyoknak tulajdonítható. A bárányok között ellenben, midőn legelőre kihajtatnak, néha a hasmenés pusztít. Meddőség és halálozás együtt véve 14%-ot tesznek ki. Minden kosra 25 drb anya esik és így a leclés 1 hó alatt, rendszeren márcziusban végét éri.

A szaporodási viszonyok igen kedvezők, a mennyiben csaknem minden évben a kettős ellések folytán több a bárány, mint az anya.

A sertésenyésztésről szintén a leguagyobb elismeréssel nyilatkozhatunk. Fényesen igazolva láttuk itt az állattenyésztés azon elveit, melyek a jó tulajdonok fokozására és a hibáknak a

helyes kiválasztás útján való elenyésztésére vonatkoznak. A tenyészanyag a nagyobb mangalicza fajta, melyet itt a rövid fej, hosszú és mély törzs, lecsüngő fülek jellemeznek.

A javítási czél a farnak egyenességére van irányítva, mely részben már el is éretett s általában a tulajdonok annyira javulva és állandósulva vannak, hogy a tenyészetet a „kendi-lónai törzs“ elnevezés méltán megilleti.

Az állomány 100 drb anyakoczából áll, melyek után ez évben a szaporulat 500 drb malacz. Ezek fejlettségök szerint 2 nyájra osztattak föl. Már a szoptatási idő alatt a gyengébbek külön választatnak s hármaként egy-egy bőteju koca alá adatnak, a leválasztás után pedig külön nyájba tartva fejenként és naponként $\frac{1}{2}$ liter tengerit is kapnak s a jobb takarmányozás folytán fejlődésökben a többiek utól érik. Főczél a nyájnak egyenlősítése, melyre a vevők nagy súlyt fektetnek. A kancokat a 3 éves korig használják s egyre 10 koczá számítanak, 1 koczára esik átlag 5 malacz. Meddőség 10%. Az értékesítés tömegesen történik, koczákat 100 frton, süldőket 55—60 frton fizetik páronként.

Ezekben foglalhattuk össze mindazt, a mit a Kendi-Lónán töltött rövidke idő alatt tanulhatánk. A kendi-lónai gazdaságról pedig elmondhatjuk azt, hogy annak minden ízében meglátszik vezetői részéről a szakértelem.

Igazolva látjuk tehát itt is Korizmics László jeles nemzetgazdánk ama nagy szavait: „Hatalom ma már a tudás...“ E hatalom erejével emelkedett ki a köznevelés sorából a gazdaság is és emelkedni fog továbbra is; mit hogy mentől több birtok kövessen országrészünkben: szívünkben öhajjuk.

Legforróbb hálánknak kell kifejezést adnunk ezuttal is a tulajdonos grófnő ö méltóságának, ki uradalma megszemlélését megengedni s minket a vendégszeretet minden nemeivel elhalmozni kegyeskedett. Fogadja köszönetünket tek. Horváth Bertalan jószágigazgató ur, értünk tett fáradozásaiért, becses és szakszerű magyarázataiért; köszönet tek. Vaska Gyula tisztartó urnak, mint intézetünk egykori jó emlékü hallgatójának, ki ott töltött időnket tanulságossá tenni szintén igyekezett.

Várady Géza,
III. éves hallgató.

EGYVELEG.

— A kolos-monostori ösztöndijas és szabad helyeket a nmlgu földmívelési miniszterium, — elfogadva az erdélyi gazd. egyesület igazgató választmányának kijelölését — az 188 $\frac{1}{2}$ -ik tanévre következőleg töltötte be: ösztöndíjat nyertek Soulavay Antal, Török György, Borsos Sándor, Fántha Géza, Palló Imre, Tibád Árpád, Demeter Lajos, Hamar Gyula, Molnár Géza és Pál Miklós. — Számfeletti ösztöndíjat nyert: Versényi Zsigmond. Szabad helyet kapnak: Ritter Imre, Mocsáry Pál, Plachy Béla, Mirgay Sándor, Rausch László, L. Franz József, Szemes Árpád, Altorjai Dezső, Tanka Sándor és Buder Nándor.

— Gyümölcsbazarunkról egy közelebbi számában nagyon helyesen így ír a „Kelet“ című t. helybeli lap-társunk: „Szónoklatokban nincs hiba, mikor arról kell beszélni, hogy a termelés sem értékesíthető nálunk, a közlekedési nehézségek stb. stb. miatt, ám cselekedetben van hiányosság, mikor lehetne segíteni. Az erdélyi gazdasági egyesület kertészeti szakosztálya gyümölcsbazarát állított Kolozsvárra. A Tauffer-féle jóhírű üzlet vállalta magára, hogy közvetíteni fogja a vásárló közönséggel a természetmennyeket. Nem egy alkalommal írt is az egyesület hivatalos lapjában, kérésleg, buzdítólag az erdélyi gyümölcsstermesztőkhez, hogy küldjenek be gyümölcsöt a mondott üzletbe. Igentisztességes áron értékesíthetik a mi gyümölcsféléjük terem. Akeresletben nincs hiány. A közönség venni; előjegyztetni magát s azt hinni valaki, hogy a gazdaközönség saját jól felfogottérdekében elárasztja a gyümölcsbazarát! Az ám Ha aján-dékokt adnának gyümölcsstermelőink, akkor sem kellene fukarab-bul küldeniök természetmennyeket. Kérjük az érdekelteket, visszak-el a gazdasági egyesület által az Erdélyi Gazdában megjelent — s lapunkba is átvett — hirdetemnyeit a gyümölcsbazarra vonat-kozálag s meggyőződve belőle, hogy egy eléggé elhanyagolt s kitűnően fizető gazdasági ágra nézve minő előnyös tér van meg-nyitva, sorakozzanak minél nagyobb számban a gyümölcsbazar-köré s küldjék be elárúsításra természetmennyeket. Kérdezőskö-désre szívesen ad választ a nevezett cég is.“

— Az orsz. phylloxera bizottság aug. 23-án tartott ülésén, a „Magyar Föld“ szerint, a tárgyalás első pontját a szőlőveszű-forgalom kérdése képezte. Több ízben felszólalás-ok történtek a kormányhoz, hogy engedje meg legalább egyes eddig vészmentesnek ismert területen a szőlőveszűszökkel keres-ke-dést, illetőleg azok tovább szállítását más vidékekre a szük-ségletek fedezése végett. A bizottság erre nézve megmaradt régi határozatánál, t. i. hogy a szőlőveszűszök szállítása egy község-ből a másikba minden körülmények közt szorosan tilandó. Az ülés legfontosabb tárgya, a melynek megvitatása végett hivatott össze legfőképen az országos phylloxera bizottság, ama kérdés eldöntése volt, hogy minő eljárás kövessék jövőre a phylloxera-vész területen. A bizottság meghallgatván előbb Miklós Gyula borászati kormánybiztos jelentését a phylloxera eddigi elterjedéséről hazánkban, valamint Dr. Horváth Géza kísérleti áll. főnök jelentését a phylloxera-ügy állásáról külföldön, — hosszabb és behatóbb eszmecsere után, melyben a bizottságnak valamen-nyi tagja részt vett, a következő fontos határozatokban állapo-dott meg: 1.) Kisebb inficiált foltok ezentul is szénkénnel teljesen kiirtandók. 2.) A nevezetesebb borvidékeken fekvő vagy azokat közvetlenül fenyegető nagyobb inficiált területek állam költségen gyérítési eljárás alá veendőek. 3.) Oly nagyobb infekciók, melyek izolált fekvésüknél fogva jelentékeny borvidékeket nem fenyegetnek, egyszerűen kiirtandók és más termelés mód alá veendőek. —

— A phylloxera a Szilágyságban. Az érdiő-szegi vinczellér-képezde igazgatóságának vezetése mellett a na-pokban a peéri inficiált területek több érdeklődő által meg-szemléltettek s az okozott pusztításokról az Érm. tudósítója a következőket írja: „A megszemlélt szőlőhegyeken a phylloxera

hajmeresztő gyorsasággal pusztít. Tavaly még alig 20 négyszög-öl területen észleltetett nagyobb mérvű pusztítás, ma már több mint 10 kat. hold a t. tevő területen meredeznek a szemlélő felé a teljesen megsemmisített szőlőtők leveletlen, száraz tönkjei. De sokkal borzasztóbb a vész gyors terjedésénél ama közöny, melyet úgy a községi előljáróság, valamint Szilágymegye ható-sága tanusít. A vész terjedésének és a phylloxera elhurcolásának megállítására semminemű intézkedések nem tétettek; a szőlők-be s azokból ki szabadon járhat, kelhet minden ember, vihet onnét szőlőlevelet, vesszőt, venyigét, karót bárhova, a mennyit akar; a gyümölcsöt a szőlőhegyről a gyümölcs kufárok min-den irányban szabadon szállíthatják, — sehol egy őr, sehol semmi figyelmeztetés, árok vagy kordon, mely a vész terjedését akadályozná. Még a pásztorok sem törődnek semmivel, a szőlő-munkások a phylloxera területéről más szőlőbe, sőt a szom-szédos hegyekre is feltartóztatás nélkül mennak át s viszik ka-paikon, lábaikon az irtó rovar. — Ha ez így tart, a közeli bi-harmegyei szőlőket csak a jó isten őrzi meg ideig óráig a phyl-loxerától, mert Biharmegye hatósága sem tett semmit erre nézve, hogy a vész áthurcolása megnehezíttessék s pár év alatt az Érmellék ö-zsös szőlőhegyei semmivé lesznek téve“. Az ille-tőknek bizonyára érdekében álland, hogy e súlyos vádakkal szemben nyilatkozzanak. Mindenesetre szomorú világot vetnek ezek a közlések megyei közigazgatásunk, illetőleg mezeti ren-dőrségünk siralmas állapotára. Hogy a kormány az Érmellék borászatát végromlással fenyegető peéri és szilágymegyei phyl-loxera telepek elfojtására nézve minden lehető meg fog tenni, azt jogosan megvárhatjuk és reméljük is, hogy még a jelen év folytán gyökeres intézkedések fognak ez irányban tétetni. Re-méljük pedig ezt annyival inkább, minthogy az országos phyl-loxera-bizottság éppen jelen üléseiben a nagyobb kiterjedésű infi-cziált területekre nézve, fontos elvi határozatokat hozott s a kor-mány e határozatok végrehajtásával bizonyára haladéktalanul sietni fog. (M. F.)

— Az országos magyar méhészeti egye-sület közgyűlése Budapesten augusztus 21-én a tagok élénk részvétele mellett tartott meg. Károlyi István gróf üd-vözlő elnöki beszéde után G ö n d ö c s B e n e d e k apát meg-nyitó beszédében az egyesület két évi működését vázolván ki-emeli, hogy az okszerű méhtenyésztésével már szép siker ére-tett el s hogy a gyakorlati szemlélet érdekében alkotott m i n t a m é h é s z e t (a budapesti állatkertben) a hol a hazaszerte hasz-nálatban lévő, élő méhekkel benépesített különféle méh-lakok, kaptárak és kezelési eszközök folyvást ki vannak állítva, a mé-hészet iránt általánosan figyelmet és érdeklődést kelt. Az egy-let önálló szakközlönyt ad ki, mely tájékoztat ad úgy az or-szágos egyesület, valamint a vidéki méhészet-egyletek működéséről az általános méhészeti viszonyokról s azonkívül havonként ugy-nevezett „méhészeti estélyek“-et tartott, melyeken az érdeklö-dőknek alkalma nyílt a legkitünőbb, szakképzett méhészeknek érdekes értekezéseit, felolvasásait hallgatni s azokból hasz-not, tanulságot meríteni. G ö n d ö c s beszéde után K r i e s c h János igazgató alelnök terjeszté bé jelentését, mely szerint az egyesület 700-nál több tagot számlál s az egyleti közlöny 740

példányban küldetik szét. Kiemeljük főleg a jelentés azon adatait, melyekkel kimutatja, hogy az egyesület által előidézett általános mozgalom indította a Királyhágón-tuli méhésztársakat is csoportulásra s hogy ennek mintájára alapított az erdélyrészi okszerű méhészeti egyesület, mely szép feladatát márisokat ígérőleg teljesíti. Az egyesületnek országos vándorlanítója is van, kinck működését a földmivelési és közoktatásügyi ministeriumok támogatják. A pénztárnoki jelentés szerint a múlt évi 3256 forint 81 krajai bevételből az összes költségek levonásával maradt 111 forint 62 krajai maradvány. A jövő évi budget úgy állapított meg, hogy az 1500 forintnyi kiadások az ugyanily összegre előirányzott bevételek teljesen fődözni fogják. A közgyűlés a választmány kiegészítése és több indítvány tárgyalásával véget ért s berekesztetett Károlyi gróf elnök zárszavával, melyben a tagokat az egylet ügyében való buzgó tevékenységre kéri fel.

(M. F.)

— A budai vizezellérképezde ez évi vizsgálái f. hó 10—17. tartattak s 17-én d. u. 3 órakor nyilvános zárvizsgálóval fejeztettek be. A vizsgák ez idén először tartattak mint állami intézetben s mondhatjuk meglehetősen szigorúan folytak le. Ez évben 7 növendék végezte be a tanfolyamot nevezetesen pedig: Deési Samu, Csombordról; Farkas András, Mező-Nagy-Csányról; Hanusz György, Veszprémből; Luntzer Dávid, Pozsonyból; Ory Sándor, Soborsiaról; Szirmay Lajos, Buttkáról; Varga Dániel, Toós-Nyárádról. Ezek közül egy kitünő, egy jeles, négy jó és egy elégséges oklevél elnyerésére lón érdemesítve.

(B. L.)

Vidéki gazdasági tudósítás.

Szentmihály (Udvarhely), 1881. augusztus 26.

Vidékünkön az aratás és takarodás megtörtént Buzánk jobbak, erősebbek, mint előre reméltük, a rozs termés pedig alig mondható közepesnek is. Törökbuza-termésünk csak szorványosan, az alantabb fekvő teres helyeken mondható kielégítőnek, legnagyobb részben gyenge. Zabunk nem termett ugyan oly dúsan, mint a múlt évben, azonban kielégítően. Szőlünk, sárgánk bőven termelt Gyümölcstermésünk sem mondható általánosnak; alma, körte mindentűt és elég termelt, szilva pedig csak néhol, legtöbb helyen pedig semmi. A gabonák ára nálunk sokat csökkent. Egy hectoliter tiszta buza középszáraitás szerinti ára: 5 forint—5 forint 50 krajai, rozsé 4 forint—4 forint 50 krajai. Barmaitk egészségesek, kelendőségük jelenleg is élénk. Nálunk a forgatási szállítás most folyik. Idejárásunk a mostani mezei munkakra nagyon is kedvező.

Török Sámuel.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. augusztus 21-től augusztus 27-éig.

Buza szilárd üzlet, forgalom 100,000 metermázsa, ár 13 forint 30 krajai.

Rozs jó üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 9 forint 30 krajai.

Árpa jó üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7 forint 75 krajai, seres árpa 10 forint 50 krajai.

Zab gyenge üzlet, forgalom 2000 metermázsa, ár 8 forint 22 krajai.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 12,000 metermázsa ár a kőbányai állomáson 6 forint 75 krajai.

Gyapju Változatlan hangulat mellett utolsó jelentésünk óta még mintegy 100 mmázsa kelt el, nagy részt katonai postzó-szállítók számára.

Gabonák:

minimum és maximum: Budapest aug. 27. | Bécs aug. 27.

Buza	12.61 — 13.30 forint	12.20 — 14.00 forint
Rozs	9.00 — 9.30 forint	9.60 — 10.50 forint
Árpa, takarmány	7.25 — 7.75 forint	— — — forint
Árpa, szeszfőzésre	8.00 — 8.20 forint	9.50 — 10.00 forint
Árpa, seres	9.50 — 10.50 forint	10.25 — 10.90 forint
Zab	7.30 — 8.50 forint	8.15 — 8.65 forint
Törökbuza	6.60 — 7.75 forint	7.30 — 7.90 forint

Budapesti marhavásár aug. 25-én. Összes felhajtás 2134 db. nagy és 3264 db. apró marha. Ebből eladott 24 db. bika, 982 db. ökör, 760 db. vágó tehén, 240 db. fejős tehén, 128 db. bival, 271 db. borju, — db. bány, 2993 db juh. Árak: bika darabonként 96—136 forint, ökör páronként 170—343 forint, vágó tehén páronként 125—236 forint, fejős tehén darabonként 85—207 forint, bival páronként 190—215 forint, borju darabonként 11—29 forint, bány páronként — forint, juh páronként 10—17 forint. Húsrak 100 kilonként: ökörhús 48—51 forint, tehénhús 46—49 forint, borjuhús 60—65 forint, bivalhús 46—46½ forint.

Bécsi marhavásár aug. 23-ikán. Összes felhajtás 2621 db és pedig 1802 db magyar, 674 db. lengyel és 145 db. német fajta, melyből 2557 db. ökör, 21 db. tehén, 34 db. bika és 6 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 52—57.50 forint, lengyel 53—56 forint, német 52—57 forint, tehén 52 forint, bika 50—51 forint, bival 43 forint. Lábán darabonként 100—220 forintot fizettek.

Kőbányai sertésvásár aug. 27-én. (Az első magyar sertésbizalmi és kölcsönelő-kezdő részvénytársaság jelentése.) Ez üzletben beállott kedvező fordulat, a fel- és elhajtott sertések darab számából tűnik ki. Minden jel arra mutat, hogy a kivitel, mely már pedig jelentékeny mennyisézet képvisel, még inkább emelkedik. Ezen általános nézet eredménye, hogy hát zárlattal, emelkedett árak mellett, a hangulat szilárd maradt.

Jegyzett árak: magyar válogatott árú 250—280 klg. nehéz 55½—59 krajai. 180—220 klg. nehéz 57—57½ krajai. Öreg 300 klg. tuli 54 krajai, vidéki sertés 56—57 krajai. Transziban: szerbiai 52—55 krajai, román 55—55½ krajai, tüskés 53½—55 krajai.

Takarmány árak: tengeri bánáti 7 forint, román 7 forint, árpa 7.60 forint. Helyi állomány: augusztus 20-án maradt: 78,969 db; hozzá hajtattott: alvidékről 7945 db., Szerbiából 4227 db., Romániából 3272 db., magyar államvasutal 1236 db., budai vámoknál 48 db., együtt 16,728 db., összesen 90,694 db. Elhajtattott: Felvidékre 1069 db. Bácsba (m. h. 406 db.) 2397 db., Csehországba 1058

drb., Bodenbachon át 5109 drb., Ruttkán át 1646 drb., Budapesti fogyasztás 2986 db., kültelki fogyasztás 80 drb., m. államvasutal 150 drb., összesen 13,605 marad állomány 77,089 drb. A részvény szállásokban 17,152 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt aug. 20-áról 4944 drb., hozzáhajtatott: szerbiai 7227 db., romániai 3272 db., együtt 7499 db., összesen 12,445 db. elhajtatott 7935 db., marad állomány 8351 db. és pedig 3099 drb. szerb és 4259 drb. román. Az egészségi vizsgálatnál eddig 2497 drb. a fogyasztás alól kivonatváu, technikai czélokra dolgoztatott fel.

Disznózsir: szilárd üzlet, kész áru hordóval együtt 69—69·50 frt, szeptember havi kötésben hordó nélkül 67 frt.

Szalonna: rendes üzlet, vidéki szalonna 60·50 frt, városi áru 64—64·50 frt, füstölt szalonna 68—69 frt.

Bécsi sertésvásár aug. 23-ikán. Összes felhajtás 3471 drb. és pedig 950 drb. nehéz, 1222 drb. középnehéz és 1299 drb. süldő; melyből 1881 drb. magyar, 1299 drb. orosz-lengyel, 205 drb. szerb és 68 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 50—51·50 frt, középnehéz 44—49 frt, süldő 38—48 frt; szalonna és zsir 68—70 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Legjobban	osztályozásra	alkalmas!
Eredeti	Mayer	trieur
22,000 gép használat- ban		A gyári jel- vény kivántassék
	(20.) (6-10.)	
GROSSMANN J.		
váci körut 76.	BUDAPEST	váci körut 76.

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy meternáza*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuzsa	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o s á r o k b a n											
Berzence	aug. 23	675	550	550	—	250	500	160	60	380	36
Brassó	aug. 26	910	620	520	435	235	480	257	—	240	44
Osik-Szereda	aug. 24	875	—	575	440	275	525	210	80	200	36
Déa*	aug. 23	1040	930	790	—	260	640	450	190	230	40
Déva*	aug. 20	1160	850	680	—	230	525	305	125	230	44
Erzésváros	aug. 27	700	500	425	—	125	400	210	170	300	44
Fogarás	aug. 19	1013	—	592	—	170	667	245	90	230	42
K-Fehérvár*	aug. 20	1105	945	840	—	600	630	250	150	290	46
Gy.-Sz.-Miklós	aug. 19	900	—	650	450	275	560	300	—	160	40
Kolozsvár	aug. 25	890	—	540	—	240	520	250	240	300	46
M-Vásárhely	aug. 25	1015	922	825	650	262	610	225	140	450	44
Nagy-Enyed	aug. 25	1065	840	660	—	131	500	290	150	260	44
N.-Szobon	aug. 26	810	690	510	440	230	450	180	110	300	46—48
Szegsvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	aug. 25	700	537 ¹ / ₂	537 ¹ / ₂	325	230	472	200	100	250	36
Sz.-udvarhely	aug. 23	700	550	450	—	250	450	240	60	240	40

*) A csillaggal jelelt árak meternázására értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül teljesítés szerint akaránykor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	1	3	6	12	18	24	30	36	42	52	
	fizetendő forint										
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/16 v. fél "	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed "	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod "	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészen engedményben részesülnek ha hirdetésük behűlésékor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.